

Aftale om budget 2018 for Region Syddanmark

Aftale om budget 2018

mellem Venstre, Socialdemokratiet, Dansk Folkeparti, Det Konservative Folkeparti, Socialistisk Folkeparti, Det Radikale Venstre, Liberal Alliance, Nye Borgerlige og Alternativet, indgået den 6. september 2017.

Økonomaftalen for 2018 mellem regeringen og Danske Regioner fastlægger bl.a. de økonomiske rammer og vilkår for regionens driftsbudget for Sundhed og Regional Udvikling samt anlægsbudgettet.

Aftalen om Region Syddanmarks budget 2018 er indgået inden for disse rammer og vilkår. Aftalepartierne noterer sig, at sundhedsområdet kan blive prioriteret ved efterårets forhandlinger om finansloven for 2018, herunder udmøntning af satspuljen for 2018-2021.

Generelt

Langsigtet økonomisk planlægning

For aftalepartierne er det afgørende, at Region Syddanmark fastholder en tilgang til budgetlægning, hvor der arbejdes med en langsigtet og holdbar økonomisk planlægning, der fastholder Region Syddanmarks stabile økonomiske situation.

Det er centralt så vidt muligt at undgå kortsigtede og uhensigtsmæssige "stop-and-go"-situationer og sparerunder. Aftalepartierne noterer sig, at medarbejdersiden i regionens Hovedudvalg også vægter dette højt.

Der er derfor enighed om fortsat at udnytte midlertidige råderum, der måtte opstå inden for årets udgiftslofter, til at konsolidere regionens samlede økonomi. Fx til at håndtere uforudsete udgiftsstigninger, aflaste forventede udgiftspres i de kommende år og/eller løbende at investere i apparatur, it m.v.

I relation til budget 2018 gælder det således muligheden for at håndtere forventet stærkt stigende udgifter til sygehusmedicin ud over, hvad realvæksten i økonomaftalen giver mulighed for at dække.

Inden for rammerne af realvæksten i økonomaftalen er der i 2018 afsat yderligere 45 mio. kr. til sygehusmedicin. Dette vil umiddelbart ikke være nok til fuldt ud at dække den forventede vækst i 2018, hvorfor udgiftsudviklingen må ses i sammenhæng med de aktuelt stagnerende udgifter til medicintilskud. For at reducere risikoen for budgetoverskridelser på området i 2018 er der yderligere enighed om ultimo 2017 at disponere et midlertidigt råderum inden for årets udgiftsloft til at opbygge sygehusenes medicinlagre, så medicinudgifterne i 2018 kan holdes inden for det budgetterede niveau.

Udgiftsudviklingen på området følges tæt frem mod forårets forhandlinger om regionernes økonomi for 2019 og den efterfølgende budgetlægning.

Aftalepartierne noterer sig, at der pt. ikke er indgået ny overenskomst med Praktiserende Lægers Organisation. Evt. økonomiske konsekvenser i forhold til eksisterende overenskomst er derfor ikke indarbejdet i budgettet.

Sundhed – Drift

Ny model for styring og finansiering af sundhedsvæsenet

Presset på sundhedsvæsenet er vokset over de seneste år. Ud over håndteringen af stigende udgifter til bl.a. ny, dyr medicin på sygehusene har regionerne været underlagt et krav om årlige produktivitetsforbedringer på 2 pct. For Region Syddanmark kommer hertil en faldende bloktilskudsandel og dermed faldende andel af det aftalte udgiftsloft for regionerne under ét.

Aftale om budget 2018 for Region Syddanmark

Regionsrådet vedtog i budget 2017 et forsøg med en ny styringsmodel, som gør op med det hidtidige, ensidige fokus på aktivitet. Fortsat vækst i aktiviteten er ikke længere ensidigt nøglen til forbedringer i sundhedsvæsenet. Aktiviteten i det syddanske sundhedsvæsen skal fastholdes på et fortsat højt niveau, så tidligere tideres ventelister ikke vender tilbage. Men fortsat aktivitetsvækst skal ikke være et mål i sig selv. Det skal derimod resultatet af patienternes behandling og patienternes oplevelse i sundhedsvæsenet.

De foreløbige erfaringer fra forsøget med en ny styringsmodel ser ud til at være gode – aftalepartierne ser frem til at modtage evalueringen af forsøget. Styringsmodellen, hvor produktivitetskravet er afskaffet for ca. en tredjedel af den syddanske sygehusaktivitet, fortsætter ind i 2018. Hvis forsøget i 2018 viser sig at medføre tab af statslig finansiering, er der enighed om, at dette ikke vil indebære besparelseskra v til sygehusene.

I økonomiaftalen for 2018 er igangsat en samlet gennemgang af styringen på sundhedsområdet. Regeringen har tilkendegivet, at en gennemgang af den nuværende styring skal bruges til at beslutte en ny styring af sundhedsvæsenet. Aftalepartierne noterer, at der tegner sig et flertal i folketinget for at afskaffe produktivitetskravet på 2% og ser frem til at indarbejde en ændret national model i de syddanske erfaringer med ny styring.

Sundhedsplan

Regionsrådet skal i første halvår af 2018 vedtage ny sundhedsplan, der skal gælde frem til 2021.

Sundhedsplanen sætter den overordnede kurs for regionens sundhedsvæsen med udgangspunkt i Region Syddanmarks pejlemærker, de otte nationale mål og de regionale politikker og strategier, der er formuleret på sundhedsområdet.

Som led i den løbende revision udvælger regionsrådet hvert år, hvilke indsatsområder, der særligt skal sættes fokus på i det kommende år. Der er enighed om med denne budgetaftale at vælge nogle af indsatsområderne, så indsatsområderne i sundhedsplanen bl.a. omfatter: Patientrettigheder, patientrapporterede oplysninger, det nære og sammenhængende sundhedsvæsen, samarbejde med frivillige samt hygiejneområdet.

Indsatsområderne i sundhedsplanen følges i Sundhedsudvalget, Sundhedssamordningsudvalget og Psykiatri- og Socialudvalget. Udvalgene fremlægger forslag til udmøntning af indsatsområder for regionsrådet.

Patientrettigheder

Region Syddanmark har generelt høj målopfyldelse, når det handler om patientrettigheder. Men vi kan blive endnu bedre. Aftalepartierne ønsker, at der generelt holdes et stærkt, ledelsesmæssigt fokus på at leve op til patientrettighederne, og at der arbejdes målrettet med at identificere de områder, hvor der er størst problemer med at leve op til patienternes rettigheder – og finde løsninger på det.

Når det gælder hurtig udredning og behandling af kræftpatienter ligger Region Syddanmark i top på landsplan. Aftalepartierne lægger stor vægt på, at Region Syddanmark fastholder denne meget høje målopfyldelse. Dette indebærer, at der fortsat er stort ledelsesmæssigt fokus på området, og der løbende reageres proaktivt på områder med pres på kapaciteten. Region Syddanmark stiller sig til rådighed for tværregionale forpligtende samarbejder, der kan medvirke til, at kræftpatienter på landsplan tilbydes hurtig udredning og behandling.

Som led i udmøntningen af Kræftplan IV er afsat 13,2 mio. kr. i 2018, 33,0 mio. kr. i 2019 og 59,3 mio. kr. årligt fra 2020 til behandlingskapacitet, herunder stigende udgifter til medicin.

Aftale om budget 2018 for Region Syddanmark

Patientrapporterede oplysninger

Aftalepartierne noterer sig, at regionens sygehuse allerede arbejder med en række projekter med patientrapporterede oplysninger. Den systematiske indførelse af patientrapporterede oplysninger (på både nationalt og lokalt fastlagte områder) styrker inddragelse af patienter, samtidig med at behandlingsindsatsen kan blive bedre og mere fokuseret. Ved at indhente oplysninger direkte fra patienterne om deres helbredstilstand kan behandlingsforløbet blive mere skræddersyet og tage afsæt i patienternes individuelle behov. Aftalepartierne lægger vægt på, at denne indsats fortsætter og forstærkes.

Det nære og sammenhængende sundhedsvæsen

Regionsrådet har vedtaget et rammepapir for det nære og sammenhængende sundhedsvæsen. I forlængelse heraf er der allerede igangsat konkrete projekter, ligesom regionen har rigtig gode samarbejdsrelationer med kommunerne om en række forskellige tiltag lige fra akutteams til samdrift og fælles patientforløb.

Aftalepartierne ønsker, at der i det kommende år arbejdes med at udbrede allerede eksisterende løsninger, som er modne hertil. De midler, der allerede er afsat til arbejdet med det nære sundhedsvæsen, kan evt. bruges til at facilitere udbredelsen. Regionen skal aktivt bidrage til, at kommuner får kendskab til gode løsninger, der kan være relevante for dem, fx akutteams, digitale løsninger og fælles uddannelsesforløb. Det gode arbejde med at rykke sygehuset "udenfor murene" fortsættes i form udgående teams, rådgivning, satellitfunktioner m.v. Aftalepartierne er enige om, at regionen fortsat ønsker et tæt samarbejde med kommuner og praksisområdet om etablering af sundhedshuse.

Det er afgørende, at psykiatrien gives ekstra opmærksomhed. Der er for mange eksempler på, at samarbejdet om den enkelte borger ikke altid fungerer på tværs af sektorer. Gode løsninger skal udbredes. Ikke mindst er der behov for et nært samarbejde på tværs af sektorer med henblik på at opretholde patienternes tilknytning til arbejdsmarkedet. Der er behov for at gentænke og nyudvikle samarbejdsstrukturen i snitfladerne mellem psykiatri og arbejdsmarked. Der er tidligere gjort positive erfaringer med fælles uddannelsesforløb, ligesom der forsøgsvist arbejdes med forløbsprogrammer på tværs af psykiatrien og arbejdsmarkedet. Indenfor eksisterende rammer vedr. patientnære indsatser prioriteres 2 mio. kr. til den fortsatte styrkelse af de tværsektorielle forløb, herunder udvikling og udbredelse af eksisterende erfaringer med fokus på, at borgeren fastholder eller opnår tilknytning til arbejdsmarkedet.

Samarbejde med frivillige

Frivillige har gennem flere år bidraget med værdifulde initiativer på sygehusene i form af nærvær, arrangementer, oplysning, cafeer m.m., og Region Syddanmark har siden 2015 haft en frivillighedsstrategi. Den frivillige indsats er ikke erstatning for personalets pleje, behandling og omsorg. Den frivillige indsats er et supplement af praktisk og medmenneskelig karakter, der ikke umiddelbart indgår i den behandling, pleje og rehabilitering, som regionen tilbyder. Aftalepartierne ønsker på baggrund af de første erfaringer at sætte fornyet fokus på et endnu stærkere samarbejde med de frivillige, i særdeleshed i overgangene mellem sektorer, men også som styrkelse og udbredelse af de gode erfaringer og indsatser, der allerede er i gang.

Som del af sundhedsplanen skal der indarbejdes en visionær frivillighedsstrategi med henblik på stærkere partnerskaber med civilsamfundet til gavn for både borgere, patienter og de sundhedsprofessionelle.

Hygiejne – målrettede indsatser til nedbringelse af infektioner på sygehusene

Omfanget af hospitalserhvervede infektioner skal nedbringes. Det forudsættes, at de enkelte enheder sikrer, at såvel rengøringspersonalet og det kliniske personale, der udfører rengøringsopgaver, har de nødvendige kompetencer, og at der udarbejdes synlige planer herfor. Aftalepartierne noterer sig, at der i koncernledelsen allerede er truffet beslutning om styrkelse af området.

Aftale om budget 2018 for Region Syddanmark

Aftalepartierne noterer sig, at der er udarbejdet en handleplan for at nedbringe infektioner på sygehusene i Region Syddanmark, som forventes vedtaget af regionsrådet i september 2017. Handleplanen sætter synlige mål for den fremtidige indsats.

I sidste års budgetaftale blev det aftalt, at der skulle ske en afdækning af, hvordan rengøringen er organiseret på regionens 5 sygehuse. Denne afdækning er på vej til politisk behandling.

Vedr. rengøring noterer aftalepartierne sig, at det nuværende kontrolsystem fokuserer på kontrol af opgavens udførelse, herunder at kontrolsystemet i 2017 er udvidet, så det også omfatter det kliniske personales rengøringsopgaver. Aftalepartierne lægger til grund, at evt. rengøringssvigt udløser en handlingsplan for at leve op til standard.

Med henblik på at sikre et meget stærkere og mere detaljeret vidensgrundlag for forekomsten af sygehus-erhvervede infektioner arbejdes der pt. med videreudvikling af en automatiseret monitorering af infektionsrisici via data fra patientjournalen og en række kliniske systemer (HAIR). Der afsættes 3 mio. kr. hertil finansieret af det midlertidige råderum i 2017.

Der er enighed om, at fremskynde anskaffelsen af arbejdsmiljø- og rengøringsvenlige senge og sengeborde i takt med fremdriften i sygehusbyggerierne.

Øvrige indsatser – Sundhed

Demens: Et af initiativer i den nye nationale demenshandlingsplan er, at regionerne skal etablere færre, tværfaglige udrednings- og behandlingsenheder. Det betyder, at den nuværende udrednings- og behandlingsindsats skal samles på færre enheder. Initiativet skal sikre en høj og mere ensartet kvalitet i udredningen og behandlingen af mennesker med demens. Sundhedsstyrelsen har udarbejdet faglige anbefalinger, som danner rammen for organiseringen af de nye enheder. Der er afsat 9,5 mio. kr. i 2017 og 10,9 mio. kr. i 2018 og 2019 til formålet. Der vil i forlængelse af implementeringen af de nye enheder være behov for at revitalisere de tværsektorielle aftaler på demensområdet.

Psykiatri- og Socialudvalget og Sundhedsudvalget fremlægger forslag til ny, syddansk organisering af udredning og behandling af mennesker med demens.

Fødselsområdet: I forbindelse med tidligere drøftelser om den fremtidige sygehusstruktur var der bred enighed i regionsrådet om at bevare Svendborg Sygehus som akutsygehus med tilhørende fødeafdeling. Det nedsatte ekspertudvalg, der tildelte midler til nye byggerier fra den statslige kvalitetsfond, afviste dog dette.

Aftalepartierne er enige om at revurdere mulighederne for at bevare et fødselstilbud i lokaler på Svendborg Sygehus, fx som en jordemoderledet fødeklinik, når Sundhedsstyrelsen har fremlagt reviderede retningslinjer for området.

Region Syddanmark tilbyder gravide at være omfattet af Kendt Jordemoderordning (KJO). Der er etableret KJO på fire af regionens fem fødesteder (p.t. ikke i Svendborg). KJO tilbydes i dag til forskellige målgrupper, primært til gravide, der ønsker at føde hjemme samt sårbare gravide, f.eks. kvinder, der tidligere har haft en traumatisk fødselsoplevelse. Der er enighed om, at KJO skal udbredes, og et ønske om at fødsel ved kendt jordemoder er et tilbud ved alle regionens fem fødesteder. Aftalepartierne afsætter derfor en pulje på 2,8 mio. kr. årligt til at understøtte etablering af flere KJO- teams, finansieret inden for råderummet. Sundhedsudvalget fremlægger forslag til konkret udmøntning af puljen.

Center for voldtægtsofre: Som følge af ændrede visitationskriterier er der opstået ventetider på behandling af voldtægtsofre ved regionens center for voldtægtsofre. Sundhedsudvalget forelægges status for området samt forslag til initiativer til afhjælpning af ventelisterne.

Aftale om budget 2018 for Region Syddanmark

Center for seksuelt misbrugte: Aftalepartierne konstaterer, at der er meget lange ventetider på Center for Seksuelt Misbrugte Syd. Der er enighed om, at der via Psykiatri- og Socialudvalget rettes henvendelse til centeret om problemstillingen.

Høreapparater: Regionsrådet besluttede i foråret 2017 at etablere en regional høreklinik på Sønderborg Sygehus. Klinikken skal være med til at nedbringe ventelister og ventetider til høreapparatbehandling i Region Syddanmark. Aftalepartierne konstaterer, at forberedelse, ansættelse og planlægning har betydet, at det udvidede tilbud først for alvor er kommet i gang efter sommerferien. Aftalepartierne konstaterer endvidere, at der er udfordringer i forhold til viderevisitering af de patienter, der i dag står på venteliste. Det er derfor endnu ikke lykkedes at nedbringe ventetider til at acceptabelt niveau. Målet er, at der kan tilbydes behandling indenfor 3 måneder. Der er igangsat initiativer til at bedre søgningen til det regionale tilbud. Sundhedsudvalget forelægges status ved årsskiftet 2017/18. Hvis der på dette tidspunkt ikke er udsigt til at nedbringe ventetiden som forudsat, vurderer Sundhedsudvalget mulighederne for yderligere tiltag.

Sundhedscenter i Haderslev: Region Syddanmark og Haderslev Kommune etablerer i fællesskab et sundhedscenter i 2018 med en bred vifte af kommunale, regionale og private tilbud på sundhedsområdet. Bl.a. flytter regionens lægevagtskonsultation i Haderslev ind i sundhedscentret. Samlingen af en række funktioner giver grundlag for at arbejde med en videreudvikling af lægevagtsfunktionen, så endnu flere borgere kan tilbydes behandling i nærmiljøet. Sundhedscentret forventes således at kunne skabe grundlag for, at der i et samarbejde mellem kommunen, regionen og vagtlægerne kan arbejdes med en integration og et samarbejde mellem vagtlægefunktionen og centerets øvrige funktioner med henblik på at udvikle og forbedre det nære akutte tilbud til befolkningen.

Sundhedstilbud på Ærø: Med udgangspunkt i de særlige vilkår for sundhedstilbuddene, som gælder for en Ø-kommune som Ærø, ønsker aftalepartierne en dialog med kommunen med henblik på at tilrettelægge en bred drøftelse blandt borgere og samarbejdspartner om indretning af fremtidens sundhedstilbud på øen. Målet er gennem et tæt samarbejde og samordning af sundhedstilbuddene på øen at få endnu bedre og mere sundhed inden for de nuværende økonomiske rammer.

Ankepraksis

Aftalepartierne konstaterer, at der på nationalt niveau pt. foregår en drøftelse af patientskadeerstatninger med særlig fokus på ankepraksis. Der er enighed om, at partierne bag budgetaftalen træder sammen og drøfter en evt. revideret ankepraksis i Region Syddanmark, når der foreligger en afslutning på de nationale drøftelser.

Aftalepartierne understreger, at regionens aktuelle ankepraksis alene beror på en juridisk/faglig vurdering. Der indgår ikke økonomiske hensyn i en vurdering af, hvorvidt regionen anker.

Psykiatri

Belastningspulje: I forbindelse med konvertering af almenpsykiatriske sengepladser til retspsykiatriske sengepladser i Middelfart er halvdelen af den afsatte afbødningspulje anvendt permanent til drift af de ekstra retspsykiatriske sengepladser.

Der er enighed om at fastholde den resterende pulje på 2,5 mio. kr. årligt som en belastningspulje til at sikre mere personale m.v. i forbindelse med spidsbelastninger på sengeafsnittene.

Ulighed i sundhed – forebyggelse og behandling af livsstilssygdomme hos mennesker med en sindslidelse: Region Syddanmark har i samarbejde med de syddanske kommuner og Steno Diabetescenter Hovedstaden i 2015 – 2017 udviklet projektet "Livsstilsguide i praksis". Det er et kompetenceudviklingsprojekt, hvor målet har været at udvikle sundhedspædagogiske værktøjer til brug for forebyggelse og behandling af livsstilssygdomme hos mennesker med en sindslidelse.

Aftale om budget 2018 for Region Syddanmark

Region Syddanmark ønsker med afsæt i de første erfaringer at udrulle værktøjerne og uddannelsen af de sundhedsprofessionelle med henblik på bred implementering af indsatsen samt effektstudie blandt de involverede borgere/patienter. Målet er ændret livsstil og på sigt bedre sundhedstilstand hos mennesker med en sindslidelse i Region Syddanmark.

Brugerstyrede senge: Fra 2013 til 2016 var der et landsdækkende forsøg med brugerstyrede senge. Aftalepartierne ønsker, at man på alle psykiatrisygehusets enheder arbejder videre med erfaringerne med denne form for brugerinddragelse – således, at nogle af de dårligste patienter selv kan bestemme, hvornår de vil bruge en kort indlæggelse, som kan give tryghed og virke forebyggende.

Undersøgelser af alvorlige og personfarlige hændelser: I tilfælde, hvor der sker alvorlige og personfarlige hændelser begået af personer med tilknytning til psykiatrien, foretages en systematisk undersøgelse af hændelsen med henblik på at afdække omstændigheder og årsager.

Aftalepartierne er enige om at afsøge mulighederne for, at der kan etableres et tværregionalt samarbejde om sådanne undersøgelser, så undersøgelsen ikke foretages af den behandlingsansvarlige region.

Forebyggelse af mistrivsel hos unge: Aftalepartierne bag budget 2017 afsatte årligt 0,9 mio. kr. til forankring og fortsættelse af kurser for undervisere om psykisk sundhed og mestring hos unge i uddannelse samt løbende informationsmøder psykiatrien for undervisere, vejledere og mentorer fra ungdomsuddannelser, jobcentre og UU-vejledninger. Aktiviteterne er forankret i PsykInfo. Aftalepartierne lægger vægt på, at indsatsen fortsætter og udvikles fx ved hjælp af digitale løsninger, så viden og kompetencer når så mange som muligt.

Det præhospitale område

Analyse af det præhospitale område: De nuværende mål for responstider stammer delvist fra de tidligere amter og følger i hovedtræk fortsat amterne geografi, men er også betinget af akutsygehusenes optageområde. Der er fastsat servicemål for A-kørsler (akutte livstruende) og D-kørsler (liggende ikke-behandlingskrævende).

På baggrund af opnåede erfaringer efter hjemtagning af AMK-vagtcentralen igangsætter Præhospitalsudvalget en analyse af måden, regionen følger det præhospitale område på. Heri indgår en vurdering af mulighederne for at ændre og/eller skærpe servicemålene, en vurdering af mulighederne for at fastsætte servicemål for B-, og C-kørsler samt muligheder for øget differentiering af servicemål for D-kørsler. Ligeledes skal analysen omfatte en beskrivelse og analyse af beredskabstyper og deres anvendelse. Der inddrages erfaringer fra andre regioner. Præhospitalsudvalget forelægger analysen samt evt. forslag til ændringer for regionsrådet.

Styrket præhospital dækning: Hvis man sammenvejer de gennemsnitlige responstider for ambulancer og 1. bil på stedet med såvel andel og antal af lange udrykninger, prioriterer aftalepartierne at styrke beredskabet på Vestkysten i den vestlige del af Varde Kommune. Der afsættes derfor op til 5 mio. kr. til at styrke beredskabet i det område, finansieret inden for råderummet. Præhospitalsudvalget fremlægger forslag til udmøntning for regionsrådet.

Omplacering af beredskaber i Trekantsområdet: Den nordvestlige del af Kolding Kommune og den sydvestlige del af Vejle Kommune betjenes i dag af ambulancerne i Kolding og Vejle. Grundet lange responstider i den sydvestlige del af Vejle Kommune og den nordvestlige del af Kolding Kommune, foreslås det, at der flyttes et døgnberedskab fra Vejle til Egtved, og at der samtidig flyttes et dagberedskab fra Kolding til Vejle. På denne måde har begge byer bidraget til at etablere en ekstra ambulancestation i et område, som begge byer betjener i forvejen. Udgifter i forbindelse med placering af en ambulancestation i Egtved finansieres inden for råderummet med 0,15 mio. kr. årligt.

Aftale om budget 2018 for Region Syddanmark

Styrket præhospitals dækning i Faaborg-Midtfyn Kommune: Regionsrådet har i februar 2017 besluttet at oprette et ekstra beredskab på Fyn med base i Sallinge. Varig finansiering heraf er indeholdt i forslag til budget 2018.

Akuthjælperordninger: De frivillige akuthjælperordninger dækker de områder i regionen, hvor det tager længst tid for regionens præhospitale enheder at komme frem. Akuthjælperne gør en stor indsats for at redde liv og førlighed, og de skaber tryghed i lokalsamfundet. Der afsættes 0,7 mio. kr. årligt til styrkelse af akuthjælperområdet til uddannelse, udstyr, nye medicinske kompetencer og nye akuthjælperordninger, finansieret via råderummet.

Uddannelse af flere paramedicinere i Ambulance SYD: For gradvist at øge kompetenceniveauet i den præhospitale indsats afsættes 2 mio. kr. til at uddanne flere paramedicinere hos Ambulance Syd i 2018 og 2019, finansieret af råderummet. Samtidig åbnes op for, at alle paramedicinere kan tilmelde deres paramedicinerkompetencer til vagtcentralen, når de sidder i ambulancen. De deraf følgende driftsudgifter afholdes inden for de eksisterende driftsrammer.

Øget antal redderelever: I budgetaftale 2017 indgik, at antallet af redderelever hos Ambulance Syd øges til 8-10 pct. af redderstyrken. Ambulance Syd har derfor gennemført en proces, hvor det konkret er vurderet, at der samlet set kan uddannes 44 elever (8 pct.) på de forskellige stationer. Finansieringen heraf er indarbejdet i forslag til budget for Ambulance Syd.

Forskning

Aftalepartierne er enige om at styrke den højt specialiserede forskning på OUH og styrke forskningen på alle regionens sygehuse.

OUH disponerer 5 mio. kr. stigende til 8,5 mio. kr. årligt af de midler, der fra 2018 påbegyndes "opsparat" med henblik indflytning på Nyt OUH. I forbindelse med realiseringen af Nyt OUHs effektiviseringsgevinster tilbageføres midlerne til OUH svarende til den investering, som sygehuset har gjort i udbygning af den højt specialiserede forskning.

Aftaleparterne noterer sig, at OUH bl.a. forventer at investere midler i øget forskningsunderstøttelse af MR-accelerator og PET-MR-scanner, nye professorater og et nyt elitecenter.

Regionsrådet forelægges medio 2018 oplæg til kommende regional forskningsstrategi, der skal sætte retning for sundhedsforskningen og danne grundlag for videreudviklingen af forskningsområdet.

Inden for råderummet afsættes fra 2018 yderligere 2 mio. kr., stigende til 8,0 mio. kr. årligt fra 2021 til at styrke forskningsområdet generelt. Udmøntningen heraf sker i den kommende forskningsstrategi, der vil blive udarbejdet på grundlag af en bred og inddragende proces med deltagelse af klinikere, forskere, samarbejdspartner samt patienter og pårørende. Aftalepartierne forventer, at forskningsstrategien bl.a. vil indeholde forslag til styrkelse af rammevilkårene for forskning, forslag til professorater og øvrige delestillinger mellem hospitalerne samt øget mulighed for medfinansiering af ansøgninger om eksterne midler.

Aftalepartierne ønsker endvidere, at der i en kommende forskningsstrategi sættes fokus på muligheder for forskningsunderstøttelse af det præhospitale område samt på ulighed i sundhed. Ligeledes skal Danske Regioners ønske om national pulje til forskning indenfor forebyggelse finansieres indenfor af de afsatte ekstra midler.

På psykiatriområdet ønskes forskningsmæssigt fokus på den stigende tilgang af børn og unge med psykiske problemer.

Aftale om budget 2018 for Region Syddanmark

Effektiv administration

Omprioreringsbidraget til staten på 13 mio. kr. svarende til godt 2% af lønudgifterne udmøntes via effektiviseringer, herunder digitalisering, i den centrale administration i Regionshuset og på sygehusene.

Region Syddanmark har den laveste administrationsandel på landsplan, og antallet af administrative årsværk er faldet siden 2010. Der er enighed om fortsat fokus på at høste de gevinster, som digitalisering, automatisering m.v. kan give, herunder hvordan effektive administrative funktioner understøtter den øvrige organisation, fx via besparelser på indkøb o.lign.

Samtidig med en lav administrationsandel har Region Syddanmark en relativt decentral administrativ opbygning sammenlignet med andre regioner. Efter aftalepartierne opfattelse bør dette indgå i det analysearbejde, der i regi af økonomiaftalen igangsættes vedr. evt. fælles løsninger på udvalgte områder.

Sundhed – Anlæg/investeringer

Nye anlægsprojekter

Som led i den fortsatte modernisering af de fysiske rammer til gavn for både patienter og medarbejdere er der enighed om at prioritere følgende nye projekter:

Psykiatrisk afdeling, Svendborg – etablering af skærmede afsnit: Jf. budgetaftale 2017 var der enighed om at forbedre de fysiske rammer på afdelingen i Svendborg. I første omgang blev dog ikke afsat konkret beløb hertil. Etablering af skærmede funktioner m.v., svarende til forholdene på de nybyggede afdelinger i Esbjerg, Aabenraa og Vejle, anslås at beløbe sig til 30 mio. kr., som finansieres af konsolideringsrammen, psykiatri. Psykiatri- og Socialudvalget fremlægger konkret forslag hertil.

Sygehus Lillebælt Vejle – etapevis modernisering af sengebygning: Sengebygningen moderniseres som led i masterplanen for Sygehus Lillebælt. Der er allerede afsat 10,0 mio. kr. til formålet. Som led i en etapevis gennemførelse afsættes yderligere 10,0 mio. kr. i 2017, finansieret af konsolideringsrammen, somatik. Innovationsudvalget fremlægger konkret forslag hertil.

Sygehus Lillebælt Vejle – P-hus: Der etableres et nyt P-hus for at parkeringsforholdene ved Sygehus Lillebælt Vejle. Anslået udgift 40 mio. kr., som finansieres af ikke prioriterede midler i 2018. Innovationsudvalget fremlægger konkret forslag hertil.

Sydvest Sygehus Esbjerg - Helipad: Jf. budgetaftale 2017 etableres en heliport i tilknytning til Sydvestjysk Sygehus Esbjerg i lighed med, hvad der er tilfældet ved regionens øvrige akutsyge. Der pågår forhandlinger med fonde om ekstern finansiering heraf. Evt. regional medfinansiering sker indenfor eksisterende rammer. Innovationsudvalget fremlægger konkret sag herom.

Odense Universitetshospital – etablering af AiB-laboratorium: Der etableres et klasse-2 laboratorium for at styrke stamcelleforskningen på OUH. Der afsættes 9,3 mio. kr. hertil, finansieret af ikke prioriterede midler i 2018. Innovationsudvalget fremlægger konkret forslag hertil.

It-driftscenter, Kolding: Der etableres et nyt it-driftscenter i tilknytning til Sygehus Lillebælt Kolding til afløsning for de nuværende centre i Odense og Esbjerg. Anslået pris 25 mio. kr., der finansieres af konsolideringsrammen, somatik. Innovationsudvalget fremlægger konkret forslag hertil.

Apparatur og it m.v.

Aftalepartierne er enige om at videreføre regionens langsigtede strategi for investeringer i medicoteknik apparatur og it, herunder målet om et tilstrækkeligt højt investeringsniveau på 350 mio. kr. årligt.

Aftale om budget 2018 for Region Syddanmark

Baggrunden er, at det er nødvendigt løbende at udskifte eller nyanskaffe apparatur m.v. af hensyn til bl.a. kvaliteten i behandlingen og patientsikkerheden. Investeringsbehovet afspejler også, at visse typer udstyr har en relativt kort, teknologisk levetid. Også nye behandlingstilbud afføder behov for nye investeringer. Samtidig bidrager investeringer til mere effektive arbejdsgange m.v. og understøtter på den måde sygehusenes omkostningseffektivitet.

Fremadrettet skal de samlede investeringer i apparatur og it m.v. tillige vurderes i lyset af behovet for at sikre en høj genanvendelsesgrad i forbindelse med indflytningen på Nyt OUH. Hertil kommer, at Region Syddanmark står over for anskaffelse af nyt EPJ/PAS-system. Finansieringen heraf forventes som udgangspunkt at kunne rummes indenfor de eksisterende drifts- og investeringsrammer. Aftalepartierne er opmærksomme på, at der i lyset heraf kan vise sig behov for at tilpasse fordelingen af øvrige investeringer m.v. mellem år.

Rammerne til medicoteknik i 2017-2019 er reduceret med 130 mio. kr. årligt i forbindelse med fremrykning af apparaturanskaffelser for ca. 390 mio. kr. til 2016. I budget 2017 blev derfor afsat ekstra 65 mio. kr. til området i 2017. I lyset af et midlertidigt råderum i 2017 er tilsvarende fremrykket anskaffelser for 85 mio. kr. fra 2018 til 2017, finansieret via leasing.

Der er enighed om, at 100 mio. kr. af frigjorte rådighedsbeløb i 2017 indgår i den samlede prioritering af investeringer i apparatur og it i foråret 2018.

Muligheden for at fremskynde anskaffelse af arbejdsmiljø- og rengøringsvenlige senge og sengeborde undersøges nærmere i forbindelse med den kommende prioritering af investeringer i apparatur og it. Ved indkøb af apparatur, senge og inventar skal hygiejnekrav og arbejdsmiljøforhold indgå i udbudsbetingelserne.

Energioptimering: I 2016 blev fremrykket projekter til energioptimering for 45 mio. kr. Regionsrådets årlige prioritering af den afsatte ramme til udvendig vedligeholdelse sker bl.a. med fokus på energiforbrug. Tilsvarende er afsat en ramme til energiforbedringer på de sociale centre. I forbindelse med den kommende miljø- og energireddegørelse indarbejdes en vurdering af regionens bilpark.

Regional Udvikling

Reduceret budget som følge af omprioriteringsbidraget

Statens krav om et omprioriteringsbidrag indebærer en reduktion af regionens udgiftsrammer på 5,5 mio. kr. I stedet for et råderum på 1,2 mio. kr. medfører omprioriteringsbidraget således et sparekrav i budgettet for 2018 på 4,3 mio. kr.

Omprioritering og klar profil for den regionale udviklingsindsats

Regionsrådet har på baggrund af aftalen om budget 2017 drøftet en håndtering af omprioriteringsbidraget, der samtidig kan understøtte en klar profil på den regionale udviklingsindsats, herunder såvel prioriteringen af eksisterende aktiviteter som forslag til nye initiativer. Aftalepartierne er på baggrund af drøftelserne enige om følgende initiativer vedr. Regional Udvikling:

Kollektiv trafik

Der er enighed om at friholde den kollektive trafik for besparelser i forbindelse med statens omprioriteringsbidrag.

Region Syddanmark har ansvaret for den regionale kollektive trafik i Syd- og Sønderjylland og på Fyn. Kommunerne har ansvaret for den lokale kollektive trafik. Der er enighed om, at der primo 2018 skal være en dialog med de kommunale parter og trafikselskaberne om mulighederne for at optimere den samlede

Aftale om budget 2018 for Region Syddanmark

---

kollektive trafik, herunder yderligere anvendelse af brugervenlige, nye teknologiske løsninger, så flest muligt passagerer betjenes bedst muligt indenfor tilskudsrammerne.

En tidligere analyse har vist et effektiviseringspotentiale på ca. 7 mio. kr. ved en sammenlægning af de to trafiksekskabers administrationer. Mulighederne for at samle administrationerne samt en egentlig fusion af trafiksekskaberne bør indgå i ovennævnte drøftelse.

Infrastruktur

I den syddanske vækst- og udviklingsstrategi indgår regionens prioriteter. De tre prioriteter er: Timemodellen, en midtjysk motorvej samt en tredje lillebæltforbindelse. Set i lyset af det aktuelle fokus på udvidelsen af Den fynske Motorvej til tre spor på såvel Vestfyn som strækningen "Syd om Odense", understreger aftalepartierne, at det fortsat er en forudsætning for de syddanske prioriteter, at allerede planlagte infrastrukturprojekter, herunder udvidelsen af E20, gennemføres. En udvidelse af E20 har således stadig høj prioritet for det syddanske regionsråd.

I forbindelse med arbejdet den nye vækst- og udviklingsstrategi, som påbegyndes næste år, bør det vurderes, om de tre oprindelige prioriteter bør nyformuleres set i lyset af bl.a. de seneste års strategiske analyser og VVM-redegørelser.

Vækst/udvikling/arbejdskraft

Adgang til kvalificeret arbejdskraft fremhæves af virksomhederne som en af de største udfordringer, de står overfor, og som en afgørende forudsætning for at de i de kommende år kan realisere deres vækstpotentiale. Regionen har bl.a. i samarbejde med Kommunekontaktrådet igangsat en række initiativer for at imødegå problemstillingen, herunder initiativer, der skal bidrage til at få flere unge til at tage en erhvervsuddannelse, øge voksen- og efteruddannelsen samt styrke kompetencerne inden for teknologi, digitalisering og naturvidenskab. Initiativerne finansieres af de afsatte midler til erhvervsfremme efter indstilling fra Vækstforum og af uddannelsespuljen.

Der er enighed om at fastholde regionens fokus på området, herunder de muligheder, som måtte følge af trepartsforhandlingerne om voksen- og efteruddannelse samt den Teknologipagt, som regeringen forbereder.

Digitale kompetencer og teknologiforståelse: Den teknologiske udvikling og digitale omstilling stiller krav om, at den syddanske arbejdsstyrke oparbejder de nødvendige kompetencer inden for teknologi, it og naturvidenskab, som det fremtidige arbejdsmarked efterspørger. Der er derfor enighed om at afsætte 0,4 mio. kr. til at understøtte indsatsen gennem vidensopbygning m.v. på området. Finansieringen sker via den samlede omprioritering, jf. nedenfor.

Der er derudover enighed om, at indsatser vedr. digitale kompetencer og teknologiforståelse m.v. indarbejdes i den nye handlingsplan på uddannelsesområdet. Uddannelsespuljen er fortsat et af regionens redskaber til at bakke op om indsatserne i handlingsplanen på uddannelsesområdet.

Faget Tysk: Indsatsen for Faget Tysk fra de foregående år ønskes fortsat fastholdt. Som grænseregion har Region Syddanmark en særlig interesse i en styrket indsats. Region Syddanmark vil i forlængelse af offentliggørelsen af regeringens kommende nationale sprogstrategi, der ventes præsenteret i efteråret 2017, gå i dialog med ministerierne og andre relevante parter om samarbejdsmuligheder vedr. evt. indsatser eller initiativer, der kan fremme faget tysk.

Sundhedens geografi

Der er enighed om at afsætte 0,65 mio. kr. til at undersøge potentialet i at koble viden om sygdomme med geografisk placering af forskellige patientgrupper og risikoforhold for at kvalificere arbejdet med det nære

Aftale om budget 2018 for Region Syddanmark

---

og sammenhængende sundhedsvæsen. Indsatsen finansieres af rammen for det nære sundhedsvæsen og af rammen til videnssporet i Det Gode Liv-strategien.

Jordforurening og miljø

Kærgård Plantage - erhvervsudvikling på jordforureningsområdet: Der er enighed om at afsætte 0,95 mio. kr. i 2018 til i samarbejde med Aarhus Universitet at udvikle en metode til mere præcist at måle udbredelsen af oprensingsmidler i demonstrationsanlægget. Formålet er at udvikle en mere omkostnings-effektiv jordrensemethode med potentiale for salg af dansk know-how. Finansieringen sker via Kulturpuljen.

Pesticider - en forstærket regional grundvandsbeskyttende indsats: Der er enighed om at afsætte 1 mio. kr. til en forstærket regional indsats overfor grundvandstruende pesticidforureninger. Indsatsen sker i samarbejde med vandværker, kommunerne m.fl. Indsatsen skal målrettes der, hvor den regionale indsats på punktkilder gør en særlig forskel, og vil omfatte opsporing, indkredsning og håndtering af udvalgte pesticidforureninger. Finansieringen sker via den samlede omprioritering, jf. nedenfor.

"Fast track" til boligejere med jordforureninger: Boligejere oplever sig ofte hårdt ramt af den uvished, der opstår, når deres grund bliver registreret som sandsynligvis forurenede. Der er enighed om at gennemføre et pilotprojekt, der skal afprøve metoder til en "fast track"-ordning, så boligejere hurtigere kan få afklaring om en evt. håndtering af forureningen. Såfremt pilotprojektet bliver vellykket, vil metoderne fra pilotprojektet blive indarbejdet i den fremtidige praksis på området.

Kultur og Turisme

Regionsrådet har i budgetaftalen for 2017 afsat 2 mio. kr. til fejring i 2020 af 100 året for, at Sønderjylland igen blev en del af Danmark. Regionen er blevet en del af partnerskabet, Præsidiat for Genforeningen, sammen med bl.a. de sønderjyske kommuner. Der er enighed om at afsætte yderligere 1 mio. kr. af Kulturpuljen til fejringen. Midlerne skal gå til aktiviteter, der markerer Genforeningen og samtidigt understøtter regionsrådets kulturstrategi.

Der er desuden enighed om at afsætte 0,8 mio. kr. af Kulturpuljen til fejring af Koldinghus' 750 års jubilæum i 2018. Midlerne skal anvendes til aktiviteter og events, som understøtter regionens kulturstrategi.

Regionen har i en årrække støttet en række kultur- og turismeprojekter, der fremmer fødevareroplevelser. Fx "Oplevelser i Vadehavet" og "Vadehavskysten.dk", som har fået henholdsvis 1,8 mio. kr. og 1 mio. kr. fra Kulturpuljen til bl.a. østersaktiviteter og -information og Østerssafari. Projekterne samarbejder og koordinerer indsatserne. Til at understøtte den videre udvikling af vadehavsprodukter og -oplevelser, herunder potentialerne ved østersforekomsterne, afsætter aftalepartierne yderligere 0,5 mio. kr.

Internationalisering

Den regionale vækst- og udviklingsstrategi danner rammen om Region Syddanmarks dansk-tyske og internationale samarbejde. Den nuværende strategi løber frem til 2020 og heraf fremgår, at det dansk-tyske og internationale samarbejde skal bidrage til at opfylde strategiens mål samt øge den internationale synlighed og efterspørgsel på syddanske kompetencer og løsninger.

Som forberedelse til den kommende vækst- og udviklingsstrategi anmodes administrationen om et oplæg, der giver et samlet billede af regionens nuværende dansk-tyske og internationale samarbejde samt et bud på fremadrettede handlingsspor.

FN's verdensmål for bæredygtig udvikling: Administrationen anmodes om at afsøge, hvordan regionen kan bidrage til at realisere FN's verdensmål, herunder udvikle forslag til hvorledes FN's verdensmål kan følges på regionalt niveau.

Aftale om budget 2018 for Region Syddanmark

Finansiering, samlet omprioritering

Omprioreringsbidraget til staten samt øvrige omprioriteringer udgør i alt 5,7 mio. kr. Der er enighed om, at finansieringen sker således:

- Kollektiv trafik friholdes for besparelser
- Øvrige budgetområder reduceres med 1 pct., svarende til 3,3 mio. kr.
- Rammen vedr. " Øvrige udgifter og indtægter" reduceres yderligere med 2,5 mio. kr., svarende til 2,4 pct.

Social og Specialundervisning

Uændrede takster

I Styringsaftalen for 2018 lægges op til, at der i 2018 skal være fokus på, at de samlede udgifter på det specialiserede socialområde i Syddanmark skal falde eller som minimum fastholdes i forhold til 2017 i alle kommuner og regionen.

I lyset af at taksterne på regionens tilbud fra 2009 til 2017 samlet set er reduceret med ca. 10 pct., er der enighed om, at taksterne ikke reduceres i 2018, men fastholdes uændrede (i gennemsnit).

Forbedringer af de fysiske rammer

Som led i den fortsatte modernisering af de fysiske rammer på regionens sociale centre er der enighed om at afsætte 9,0 mio. kr. til ombygning af aflastningspladser på Bihuset, Børne- og Autismecenter, og 4,0 mio. kr. til ombygning af Møllebakken, Specialcenter for Unge og Voksen.

Regionen som arbejdsgiver

Sygefravær

Der er skærpet ledelsesmæssigt fokus på arbejdsmiljø, sygefravær og trivsel. Indsatserne koncentrerer sig særligt om de arbejdspladser, hvor der konstateres et forhøjet sygefravær, fx som følge af arbejdsulykker samt arbejdsmiljøproblemer.

Der arbejdes fortsat med initiativer centralt som decentralt, der kan nedbringe sygefraværet yderligere. Bl.a. arbejdes med systematiske samtaler med sygemeldte medarbejdere (1-5-15 modellen), kursusaktiviteter for bl.a. ledere for afdelinger med et højt sygefravær samt en aktiv forebyggelsesindsats. Målet er et sygefravær på maksimum 4,1 pct. for regionen under ét.

Varetagelse af uddannelsesopgaver

Udover sundhedsopgaver varetager regionens sygehusenheder en betydelig uddannelsesopgave.

Sygehusene har hvert år flere tusind elever og studerende i praktikophold som led i deres sundhedsfaglige uddannelse. Sygehusene varetager også en praktikopgave for social- og sundhedsassistentelever ansat i de syddanske kommuner. Udover social- og sundhedsassistenter ansætter Region Syddanmark hvert år EUD elever til de erhvervsrettede uddannelser inden for fx uddannelser som lægesekretær, serviceassistent, ambulancereddere mv. Desuden deltager regionen i opkvalificering af ufaglærte medarbejdere til faglært niveau som led i deres ansættelse, fx ved regionens rengørings- og servicefunktioner.

Ud over uddannelsesopgaven i tilknytning til regionens kerneopgaver ønsker aftalepartierne, at regionen også har fokus på at ansætte lærlinge i håndværksuddannelser i det omfang, der fagligt og opgavemæssigt er basis for at etablere lærepladser/kombinationslærepladser.

Aftale om budget 2018 for Region Syddanmark

Ansættelse på særlige vilkår

Regionsrådet har vedtaget en strategi, der skal sikre flere ansatte i Region Syddanmark på særlige vilkår. Det gælder såvel fleksjobbere som ekstraordinært ansatte, herunder personer, der afprøver deres arbejdsevne, personer i skånejob eller ved ledighed i form af løntilskudsjob og virksomhedspraktik. Målsætningen er, at der i 2019 skal være 50 pct. flere ansatte på særlige vilkår, end der var i 2015.

Som led i strategien udarbejder alle sygehuse, sociale centre og andre enheder en indsatsplan, der skal sikre, at målsætningen nås. Regionsrådet forelægges status herfor i 2018.

Vejle, den 6. september 2017

Stephanie Lose, Venstre, regionsrådsformand

Poul-Erik Svendsen, Socialdemokratiet

Kristian Grønbæk Andersen, Det Radikale Venstre

Lasse Krull, Det Konservative Folkeparti

Holger Gorm Petersen, Nye Borgerlige

Ida Damborg, Socialistisk Folkeparti

Marianne Mørk Mathiesen, Liberal Alliance

Thies Mathiasen, Dansk Folkeparti

Andreas Lund Andersen, Alternativet

